

CAMPAGNEBRIEF

H A N D I N H A N D

Driemaandelijks • jaargang 27 / 2019 • nr. 2 • april - mei - juni 2019 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X

Afzender: Hand in Hand vzw, Grote Steenweg 91, 2600 Berchem

Uitdagingen voor Hand in Hand

REDACTIONEEL

Beste lezer,

De uitslag van de verkiezingen zijn bekend. We weten nu dat we met de antiracistische beweging en de brede mensenrechtenbeweging een verzet hoger zullen moeten schakelen. Zowel de jongeren met "Youth for Climate" als de LGBTQ+ beweging als Hart Boven Hard hebben al laten zien dat ze klaar staan. Ook de antiracistische beweging heeft zich verzameld in Platform2103 en op 24 maart haar groeiende impact laten zien.

We blijven met Hand in Hand verder initiatieven nemen op meerdere terreinen en binnen verschillende samenwerkingsverbanden. Platform2103 bereidt zich voor op 21 maart 2020. Een antiracismedag op 15 juni gaf de start voor een nieuw jaar met meerdere initiatieven voor een inclusieve samenleving. Dit moet ervoor zorgen dat de realisatie van de eisen dichterbij komt en dat de volgende manifestatie tegen racisme nog meer mensen op straat brengt dan de 7000 van dit jaar.

Ook onze campagne "Dekoloniseer de (lokale) samenleving" loopt verder. Volgend jaar wordt een belangrijk jaar voor de Afrikaanse diaspora in België met de viering van 60 jaar onafhankelijk Congo. Dekoloniseren betekent voor ons echter meer dan erkenning van misdrijven uit het verleden. Het gaat ons om een toekomst waar de raciale structuren met koloniale oorsprong verdwijnen en onderdrukte perspectieven aan bod komen.

De Coalitie voor een Interfederaal Actieplan Tegen Racisme (Napar) had met de regeringen van vorige legislatuur een moeilijke relatie. Het was van in het begin duidelijk dat er grote onwil was om de belofte voor een echt actieplan tegen racisme waar te maken. Een nieuwe regering betekent nieuwe kansen. De coalitie staat dan ook in de startblokken om haar verlanglijstje met de minister(s) te bespreken.

Het "Platform Praktijktesten Nu" heeft de laatste jaren de bakens voor de realisatie van proactieve praktijktesten op verschillende beleidsterreinen verzet. Recent onderzocht het platform de partijstandpunten (praktijktestennu.be) zodat een strategie kan uitgewerkt worden voor verdere stappen.

Ludo Segers,
Voorzitter

UITDAGINGEN

Welke uitdagingen voor de antiracismebeweging en voor Hand in Hand tegen racisme vzw?

Hand in Hand tegen racisme vzw is volop bezig met de uitwerking van haar strategie voor de komende jaren (2021-2025). We houden daarbij graag rekening met de mening van onze sympathisanten. Daarom willen we aan de lezers van deze Campagnebrief vragen om deel te nemen aan een korte enquête. U kan die enquête volledig anoniem invullen, in regel met de wetgeving op de privacy (GDPR), zie onze verklaring daarover op www.anti-racisme.be

Deze bevraging was al gepland, los van het resultaat van de voorbije verkiezingen, maar uiteraard

maken we ons ernstige zorgen over de laatste politieke ontwikkelingen. We rekenen erop dat u, net als wij, de strijd voor gelijke rechten en solidariteit en tegen racisme meer dan ooit nodig vindt. U kan ons helpen om ons daar zo goed mogelijk voor in te zetten door deze enquête in te vullen.

De link naar de enquête vindt u hier:

<https://nl.surveymonkey.com/r/bevraginghandinhand>

Bij voorbaat dank voor uw medewerking!

SAVE THE DATE

Van 'zwarte' tot 'witte' zondag, uitdagingen voor Hand in Hand tegen racisme

Hand in Hand werd opgericht na de eerste "Zwarte" Zondag op 24 november 1991. Er volgden er nog een aantal. Zwart sloeg op de favoriete kleur van de aanhangers van het historische fascisme, de zogenaamde zwarthemden. Na een periode van neergang, volgde dan een nieuwe "zwarte" zondag op 26 mei. Eigenlijk zouden we dit beter een "witte" zondag noemen, want een overwinning van het "witte superioriteitsdenken" ("white supremacy").

Er zijn al heel wat (voorbarige?) analyses geweest maar die richten zich vooral op wat

politieke partijen zouden moeten doen. Hand in Hand en de antiracistische beweging hebben geen partijpolitieke belangen, hun missie is de strijd tegen racisme. Hoe pakken we die dan aan in deze nieuwe politieke context en wat kan je zelf doen als vrijwilliger of activist?

Wil je mee denken en mee actie voeren? Hou dan aub zaterdag 5 oktober vrij. Voormiddag en vroege namiddag, waarschijnlijk in Antwerpen. Concreet programma volgt.

www.anti-racisme.be

Wat stond er in de verschillende partij

Het Platform Praktijktesten Nu onderzocht de standpunten van de politieke partijen. De verkiezingen zijn ondertussen voorbij maar nu moeten we in de gaten houden wat er effectief in huis komt van de verschillende beloften.

Praktijktesten Nu ging door de verschillende partijprogramma's en haalde

er alle beleidsvoorstellen uit rond praktijktesten op de arbeids- en huurmarkt. We geven hieronder een overzicht. We beperkten ons daarbij wel tot alle partijen die in alle provincies en Brussel opkomen. Vlaams Belang lieten we eveneens achterwege omwille van hun antidemocratische houding en hun minderheden viserende ideologie.

CD&V: **

p. 178 - We willen een nultolerantie voor discriminatie op de werkvloer, de woonmarkt en in andere domeinen. Praktijktesten, uitgevoerd door de overheid waar nodig, maken hier deel van uit. In de domeinen waar dit nog niet mogelijk is, voorzien we een wettelijk kader.

p. 99 - Elke vorm van discriminatie moet worden tegengegaan, met positieve en sensibiliserende maatregelen waar mogelijk en sancties waar nodig. We vragen van iedereen dat hij of zij zich inschakelt in onze samenleving én op de arbeidsmarkt. Praktijktesten zijn hierbij een instrument. Voor vrouwen met een migratieachtergrond willen we een actieplan dat zowel sensibiliseert als ondersteunt, om meer vrouwen met migratieachtergrond toe te leiden naar de arbeidsmarkt. We willen de toepassing van praktijktesten, en een strengere bestraffing van vastgestelde discriminatie.

p.66 - Ten slotte gaat een goed werkende woonmarkt ook discriminatie tegen. De keuze van de verhuurder voor een huurder is vrij, maar er zijn discriminerende criteria waarop men zich niet mag beroepen om die keuze te maken. Het schoentje knelt vooral bij de handhaving. CD&V gelooft dat 'mystery calls' bij makelaars en praktijktesten bij private verhuurders de bewijsovervoering in een concrete zaak kunnen helpen. Maar het blijft aan de rechter om te beoordelen wat deze testen bewijzen en of ze op een geoorloofde manier gebeurd zijn

Verantwoording voor onze score: Het proactieve element ontbreekt. De toepassing van praktijktesten betekent nog niet noodzakelijk de wijziging van het wettelijk kader om ook proactieve testen mogelijk te maken. Positief is wel de strengere bestraffing. Voor de woonmarkt ontbreekt het sanctionerende. Hier wordt er enkel gesproken van een post factum controle door de gerechtelijke overheid (in tegenstelling tot de toestemming vooraf op de arbeidsmarkt).

Groen: ***

p.79 - We pakken discriminatie aan met praktijktesten en streefcijfers op het niveau van sectoren.

p. 85 - De aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt blijft laks. Sensibilisatie en zelfcontrole blijkt in veel gevallen onvoldoende om discriminatie weg te werken. Discriminatie moet ook actief opgespoord en bestraft worden. Dat kan door proactief praktijktests uit te voeren en overtredingen te beboeten. De inspectiediensten krijgen meer handen en tanden om te kunnen toezien op de regels.

p.102 - Wij leggen discriminatie bloot door mystery calls en praktijktesten. Dat is nodig om handhaving ernstig te nemen: op de arbeidsmarkt, de woonmarkt, bij kredietverstrekkers, sportverenigingen en in de sector van de vrije tijd.

p.107 - De sancties voor discriminatie worden strenger om het beoogde maatschappelijk afschrikwekkende effect te hebben.

Alle Vlaamse en Brusselse inspectiediensten worden bevoegd om ook non-discriminatie te handhaven en dat door middel van proactieve ambtshalve praktijktesten en dataminig.

Verantwoording voor onze score: Proactieve praktijktesten door de inspectiediensten, gesproken over handhaving door middel van sancties die voldoende afschrikwekkend moeten zijn. Idem voor woonmarkt. Praktijktesten worden verder uitgebreid naar kredietverstrekkers, sportverenigingen en de vrijetijdssector.

N-VA

p.26 - Elke vorm van discriminatie wordt streng aangepakt. De N-VA vindt het belangrijk dat mensen worden aangeworven op basis van hun competenties, zonder onderscheid op basis van bijvoorbeeld leeftijd, geslacht of afkomst. We zetten verder in op zelfregulering binnen de sectoren.

p. 50 - We sluiten onze ogen niet voor de discriminatie van personen met een migratieachtergrond. We geven hen kansen door in te zetten op integratie, taalcursussen en begeleiding naar de arbeidsmarkt. We treden streng op tegen discriminatie op basis van herkomst.

Verantwoording voor onze score: er wordt niet gesproken van praktijktesten door inspecties maar slechts over zelfregulering.

programma's rond praktijktesten

We geven elke partij ook een score van één, twee of drie sterretjes. Wanneer de partijen praktijktesten opnemen, krijgen ze een sterretje.

Afhankelijk van de doortastendheid van hun voorstellen rond de uitwerking van die praktijktesten geven we hen al dan niet extra sterren.

De partijen die concrete beleidsvoorstellen doen rond zowel proactieve praktijktesten als het invoeren van sancties bij vastgestelde overtredingen, geven we drie sterren. In de verantwoording voor onze score wordt telkens nog eens samengevat waarom de desbetreffende partij volgens ons de aangegeven score verdient.

Open Vld: **

p.37 – We geven iedereen een eerlijke kans om vooruit te gaan. Om zijn of haar leven in eigen hand te nemen. Zonder racisme en discriminatie. Niet op straat, niet op de werkvloer, niet op de huurmarkt. Nergens. [...]

Open Vld kiest daarbij voor een tweesporenbeleid: preventie en sensibilisering enerzijds, controle en handhaving anderzijds. Open Vld wil discriminatiegevoelige sectoren voluit de kans geven om via een strikte zelfregulering discriminatie tegen de gaan. Zij kunnen en moeten sectorale gedragscodes, positieve acties of diversiteitsplannen uitwerken. Maar we vragen wel resultaten. Als die er niet of onvoldoende zijn, geven we ook inspectiediensten meer armslag om zowel pro-actief als re-actief op te treden, door gebruik te maken van datamining of gerichte praktijktesten

Daarvoor worden wel strikte richtlijnen opgesteld door het parket. Op dit moment worden de eerste testen voorbereid en uitgevoerd. De eerste ervaringen met dit systeem zijn belangrijk om te evalueren en te verbeteren.

Verantwoording voor onze score: Er wordt wel gesproken van proactieve testen maar anderzijds moeten die gericht zijn. Er wordt er verwezen naar richtlijnen van het parket, met een verwijzing naar de voorafgaandelijke goedkeuring door de arbeidsauditeur die moeilijk verzoenbaar is met het proactieve aspect. Hoe dan ook blijft het sterk voorwaardelijk en gekoppeld aan falende zelfregulering. Onduidelijk hoe generiek het voorstel is [zeker arbeids- en woonmarkt].

PVDA: ***

p.179 - We introduceren proactieve praktijktesten door inspectiediensten en middenveldorganisaties. Werkgevers die in de fout gaan, dienen bestraft te worden in verhouding tot de grootte van hun bedrijf.

p.179 - Wij introduceren ook proactieve praktijktesten op de huurmarkt.

p.181 - Discriminatie bij het zoeken naar werk moet worden voorkomen, opgespoord en aangepakt. Daar laten we inspectiediensten en middenveldorganisaties proactieve praktijktesten voor uitvoeren. Zulke testen kunnen er ook komen in de strijd tegen discriminatie op de woonmarkt, in het onderwijs, de gezondheidszorg en het uitgaansleven.

Verantwoording voor onze score: Proactieve praktijktesten door inspectiediensten en een voorstel tot toereikende sanctionering.

SP.a: ***

resolutie 400 - Via proactieve praktijktesten brengen we bewust of onbewust discriminerende gedragspatronen in kaart. Zowel in de privé, non profit als publieke sector. De resultaten van deze praktijktesten gebruiken we om het non-discriminatiebeginsel te handhaven en een positief diversiteitsbeleid te voeren. Praktijktesten kunnen leiden tot (financiële) sancties.

resolutie 412 – ook praktijktesten in het verenigings- en uitgaansleven

Verantwoording voor onze score: proactieve praktijktesten die ook kunnen leiden tot (financiële) sancties. Dit staat in een generiek hoofdstuk dus ook van toepassing op de woonmarkt. Uitgaansleven wordt actief benoemd.

VERKIEZINGSUITSLAG ROEPT OM MEER SOCIALE ÉN ANTIRACISTISCHE SAMENLEVING

De verkiezingen van 26 mei zijn het logische resultaat van langdurige laksheid in de strijd tegen racisme. De hele samenleving heeft baat bij regeerakkoorden die de strijd voor sociale, ecologische en fiscale rechtvaardigheid en tegen structureel racisme als kern bevatten.

Brussel, 19 juni 2019. Het is verleidelijk om de verkiezingsuitslag in Vlaanderen enkel te interpreteren als een oproep aan politici om een deel van de bevolking uit de samenleving te verbannen of te denken dat Wallonië en Brussel de dans van het extreemrechts gedachtegoed ontspringen. Daarbij vergeten we dat mensen met een migratiegeschiedenis al decennia lang uitgesloten worden in heel het land. Al die tijd is de strijd tegen racisme nooit een echte prioriteit geweest voor de verschillende regeringen. De vrees die de multiculturele samenleving bij sommige kiezers wekt, werd zelfs uitgebuit en versterkt. Racistische uitspraken en gedrag werden genormaliseerd. De gevolgen van structureel racisme zoals vastgesteld in heel wat studies, werden gebagatelliseerd. Het is hoog tijd om de verloren tijd in te halen door ambitieuze maatregelen tegen structureel racisme te nemen in alle maatschappelijke domeinen.

NEEM DE KIEZER ERNSTIG: VOER SOCIAAL EN ANTIRACISTISCH BELEID

De verkiezingen leren ons ook iets anders. Zoals het postelelectorale onderzoek van RepResent aantoonde, leeft zowel in het noorden als in het zuiden van het land de angst om welvaart en welzijn te verliezen. Op 26 mei hebben de kiezers in alle delen

van het land dus ook het volgende signaal gegeven: we willen vertrouwen hebben in de toekomst. We willen veilig leven. Wij eisen toegang tot kwaliteitsvolle en betaalbare huisvesting,

betaalbare zorg, toereikende inkomens, menswaardig werk en kwalitatief onderwijs.

Nu is het moment, om de grondrechten voor alle inwoners te garanderen, onder meer op het gebied van huisvesting, werkgelegenheid en onderwijs. Maar dit zal niet volstaan. Om te voorkomen dat de samenleving zich verder verdeelt en de bal volledig verkeerd slaat door de vermeende concurrentie tussen verschillende groepen op de spits te drijven, moet dit sociaal beleid gepaard gaan met een doeltreffende bestrijding van structureel racisme en racistische discriminatie. In dezelfde enquête van RepResent kreeg de invoering van praktijktesten om discriminatie bij aanwerving te bewijzen ook veel steun aan de twee kanten van de taalgrens. De nieuwe regeringen moeten het signaal van de kiezer ernstig nemen en ondubbelzinnig kleur bekennen voor de mensenrechten en de democratische rechtsstaat.

TIJD OM DE INHOUD VAN HET ACTIEPLAN TEGEN RACISME SCHERP TE KRIJGEN.

Vóór de verkiezingen kreeg de Coalitie voor een interfederaal plan tegen racisme van de overgrote meerderheid van de democratische partijen een duidelijk engagement: er moet een interfederaal actieplan tegen racisme worden ontwikkeld, in alle deelstaten. Om deze verkiezingsbeloften na te komen, zal een zin in alle bestuursakkoor-

den echter niet volstaan. In overleg met het antiracistische middenveld moet de inhoud van het plan nu reeds worden verduidelijkt. We moeten niet van nul starten: het middenveld heeft al vele voorstellen geformuleerd. Daarnaast vermelden verschillende partijen in hun programma's zinvolle acties die in het plan kunnen worden opgenomen.

RACISME IS GEEN MONOPOLIE VAN EXTREEMRECHTS

Het overnemen van extreemrechtse taal en beleid - in een poging om kiezers terug te winnen - is ondertussen absoluut te vermijden. Racisme is geen monopolie van extreemrechts. Wat wint de samenleving erbij, als extreemrechtse partijen kleiner worden maar hun programma door andere partijen uitgevoerd wordt? De hele samenleving heeft er baat bij als de regeringen verbindend, actief pluralistisch beleid voeren en structureel racisme eindelijk ernstig nemen. Met aandacht voor afrofoobie, islamofobie, Romafoobie en het racisme dat verweven zit in het huidige integratie, migratie- en asielsebeleid. 2024 staat voor de deur. Willen we vermijden dat het opnieuw een zwarte zondag wordt, is het niet langer tijd voor communicatie, maar voor actie. We wachten dus vol ongeduld op de eerste vergadering om uit te wisselen over de inhoud en het budget van het actieplan.

De Coalitie voor een interfederaal plan tegen racisme is samengesteld uit 55 middenveldorganisaties.

www.orbitvzw.be/coalitie-interfederaal-actieplan-tegen-racisme/

Manifestatie 24 maart 2019

Duizenden mensen betoogden op 24 maart in Brussel voor een warme samenleving gebaseerd op solidariteit, mensenrechten en een menswaardig leven voor iedereen (zie vorig nummer). Foto's van deze geslaagde manifestatie vindt u heren der in deze Campagnebrief.

COLOFON

Dit is een uitgave van
Hand in Hand tegen racisme vzw,
Grote Steenweg 91
2600 Berchem
tel 03/281.15.05
www.anti-racisme.be
info@anti-racisme.be

Hand in Hand is lid van 11 11 11, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Hart boven Hard, FOV, United for Intercultural Action en het platform Praktijktesten Nu

REDACTIE

Marius Dekeyser en Ludo Segers

VORMGEVING

www.x-oc.com

DRUK

De Wrikker, Berchem

ADRESWIJZIGING

Is uw adres niet correct of gaat u
weldra verhuizen?
Laat ons iets weten a.u.b.

WEBSITE

Voor meer info over de werking van
Hand in Hand vzw, kan u altijd terecht
op onze website,
www.anti-racisme.be
of www.dekoloniseer.be

GIFTEN

Wilt u de werking van Hand in Hand
financieel ondersteunen? Stort een
gift op ons rekeningnummer
000-0000116-19.
IBAN BE 39 0000 0001 1619
BIC BPOTBEB1

Vanaf minimaal 40 euro per jaar
ontvangt u een fiscaal attest.

PAPIEREN CAMPAGNEBRIEF OF E-ZINE

Vier maal per jaar ontvangt u een gratis
Campagnebrief van Hand in Hand. We
denken dat dit nog steeds nuttig is in
deze digitale tijden, ook omwille van de
oververzadiging van het e-mailverkeer.
In de Campagnebrief gaan we ook iets
dieper in op onze thema's en campagnes
dan in de korte berichten die we via e-mail
versturen.

Wil u echter sneller nieuws of meer kort
op de bal, laat ons dan uw e-mailadres
weten en we bezorgen u voortaan ook
ons e-zine met regelmatige campagne-
oproepen. Of wil u liever geen papieren
Campagnebrief meer, maar enkel digitale
berichten, laat ons dan zeker ook iets
weten. Vergeet ook niet om eventuele
adreswijzigingen door te geven, waar-
voor dank.

ACTIE

GETUIGE VAN EEN RACISTISCH VOORVAL? Wat kan je doen en wat doe je beter niet?

Als je getuige bent van openbare gevallen van racistisch, anti-zwart, -moslim, -transgender of enige andere vorm van onderdrukkend interpersoonlijk geweld en intimidatie, gebruik dan deze tips om in te grijpen en hou daarbij rekening met de veiligheid van alle betrokkenen.

DOEN:

✓ **MAAK JE AANWEZIGHEID ALS GETUIGE BEKEND**

- Maak, indien mogelijk, oogcontact met de persoon die wordt lastiggevallen en vraag hem/haar of hij/zij steun nodig heeft.
- Beweeg je naar de persoon die wordt lastiggevallen. Indien mogelijk, en als je denkt dat je het risico kunt lopen om dit te doen, creëer afstand of een barrière tussen de persoon die wordt lastiggevallen en de aanvaller.
- Als het veilig is om dit te doen en de persoon die wordt lastiggevallen stemt ermee in, film of registreer het incident.

✓ **NEEM AANWIJZINGEN AAN VAN DE PERSOON DIE WORDT LASTIGGEVALLEN**

- Is de persoon die lastiggevallen in interactie met zijn aanvaller of niet? Dan kun je suggesties doen: "Wil je met mij hierheen lopen? Gaan we naar een andere treinwagon? Zodat hij je gerust kan laten?" en dan zijn of haar voorkeur volgen.
- Merk op als de persoon die wordt lastiggevallen zich op zijn/haar eigen manier verzet, en eer dat. (Inzonderheid voor blanke mensen, geef geen negatieve commentaar op de stijl waarop van de persoon in kwestie).
- Vervolg je contact met de persoon die wordt lastiggevallen nadat het incident voorbij is, kijk of hij/zij nog iets anders nodig heeft.

✓ **ZORG ERVOOR DAT JULLIE ALLEBEI VEILIG ZIJN**

- Kijk goed rond - zijn er anderen in de buurt die je kan vragen om je te ondersteunen? Werken in een team is een goed idee, als het mogelijk is.
- Kan jij en de persoon die gepest wordt naar een veiligere ruimte/plaats verhuizen?

NIET DOEN:

✗ **BEL DE POLITIE NIET**

(tenzij met toestemming van de persoon die wordt lastig gevallen en/of de situatie gewelddadig wordt met gevaar voor de betrokkenen).

- Voor veel gemeenschappen die op dit moment te maken hebben met pesterijen (waaronder Arabische en moslimgemeenschappen, zwarte mensen, homo's, transgenders, nieuwkomers en vluchtelingen) kan de politie bijkomende problemen opleveren.

✗ **GOOI GEEN OLIE OP HET VUUR**

- Het doel is om de persoon die wordt lastiggevallen in veiligheid te brengen, niet om de aanvaller aan te zetten tot verder geweld.

✗ **DOE NIET NIETS**

- Stilte is gevaarlijk - het geeft de indruk van goedkeuring en laat het slachtoffer in de kou staan. Als je te nerveus of bang bent om je uit te spreken, ga dan dichterbij de persoon die wordt lastiggevallen om je steun op die manier duidelijk te maken.

Bron: www.afsc.org/bystanderintervention